

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Franciscyho a sudkýň JUDr. Daniely Sučanskej a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v exekučnej veci oprávneného **I.**, bývajúceho v Rakúskej republike, **W.** proti povinnému **J.**, bývajúcemu vo **V.**, o vymoženie **112 978 Sk**, vedenej na Okresnom súde **L.** pod sp. zn. Er 676/96, na dovolanie súdneho exekútora **J.**, so sídlom v **L.**, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. mája 2007 sp. zn. 12 CoE 44/2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. mája 2007 sp. zn. 12 CoE 44/2007 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd **L.** uznesením z 28. októbra 2005 č.k. Er 676/96-154 rozhodol, že neschvaľuje rozvrh výt'ážku z dražby nehnuteľností v katastrálnom území **L.** zapísaných na liste vlastníctva č. **X.**, ktorý uskutočnil 31. januára 2005 súdny exekútor **J.**. Zároveň vyhovel námietkam oprávneného voči rozvrhu výt'ážku. Rozhodol tak po zistení, že súdnym exekútorom uskutočnený rozvrh výt'ážku sa prieči ustanoveniu § 157 ods. 1 a 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len "Exekučný poriadok").

Uvedené uznesenie napadol odvolaním súdny exekútor, ktorý namietal, že dôvody pre neschválenie rozvrhu výt'ážku neboli dané. Uviedol, že týmto opravným prostriedkom napáda

predmetné rozhodnutie súdu prvého stupňa „v časti trov exekúcie“ a žiada, aby bolo v tejto časti zrušené a rozvrh výt'ážku schválený.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 31. mája 2007 sp. zn. 12 CoE 44/2007 odvolanie súdneho exekútora odmietol, lebo bolo podané neoprávnenou osobou (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Vychádzal z toho, že ak súd neschválil rozvrh výt'ážku dražby a neodvolal sa žiadny z účastníkov konania, nemohol sa odvolať ani súdny exekútor, lebo tento nie oprávnený hodnotiť správnosť postupu súdu pri rozhodovaní o neschválení rozvrhu výt'ážku. Z ustanovenia § 157 ods. 1 Exekučného poriadku vyplýva, že pri rozvrhu výt'ážku sa určuje, v akom poradí a v akej výške sa uspokojia pohľadávky, nejde tu ale o explicitné rozhodovanie o trovách exekúcie. Súdny exekútor preto ani so zreteľom na § 37 ods. 1 Exekučného poriadku nie je osobou oprávnenou podať odvolanie proti uzneseniu súdu o neschválení rozvrhu výt'ážku.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadol dovolaním súdny exekútor, ktorý tvrdil, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Túto vadu založil nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý nepreskúmal jeho odvolanie z hľadiska vecnej opodstatnenosti, čím „bol popretý nárok súdneho exekútora na náhradu trov exekúcie“. Žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas osoba oprávnená na tento procesný úkon, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 a nasl. O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolací súd rozhodol uznesením. V zmysle § 239 O.s.p. platí, že dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ dovolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej

republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.). Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd svojím uznesením odmietol odvolanie súdneho exekútora. Dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom na to by prípustnosť dovolania súdneho exekútora prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné.

Dovolateľ vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť jeho opravného prostriedku preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

Súdny exekútor uvádza, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je taký nesprávny, procesné ustanovenia porušujúci postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a v konaní uplatňovať (realizovať) procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Za procesne vadný postup súdu, ktorým sa odvolateľovi odníma možnosť pred súdom konať, sa v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považuje aj to, ak odvolací súd odmietne odvolanie podľa § 218 ods. 1 O.s.p., hoci podmienky pre postup podľa tohto ustanovenia neboli dané (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 110/2004, sp. zn. 1 Cdo 82/2005, sp. zn. 2 Cdo 168/2004, sp. zn.

4 Cdo 139/2006). Z dovolania vyplýva názor súdneho exekútora, že odmietnutím jeho odvolania mu bola takto odňatá možnosť pred súdom konať. Namietla, že bol oprávnený podať odvolanie proti uzneseniu súdu o neschválení rozvrhu výťažku a týmto opravným prostriedkom sa domôcť preskúmania vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa v odvolacom konaní; odvolací súd mu ale znemožnil realizáciu tohto procesného oprávnenia.

V zmysle § 202 ods. 2 O.s.p. odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu v exekučnom konaní podľa osobitného zákona, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Z uvedeného ustanovenia vyplýva zásada, v zmysle ktorej proti uzneseniam vydaným v exekučnom konaní podľa Exekučného poriadku odvolanie nie je prípustné, pokiaľ nie je výslovne ustanovené, že odvolanie prípustné je. V Exekučnom poriadku je prípustnosť odvolania výslovne ustanovená (mediiným aj) v § 164 ods. 1 veta tretia, v zmysle ktorého proti rozhodnutiu súdu o rozvrhu výťažku je prípustné odvolanie.

Úprava prípustnosti odvolania proti rozhodnutiu o rozvrhu výťažku zodpovedá mimoriadnemu významu rozvrhu výťažku v rámci exekučného konania, ktorý bezprostredne predchádza zavŕšeniu exekučného konania. So zreteľom na význam tohto štádia exekučného konania podlieha rozvrh výťažku schváleniu súdom (§ 164 ods. 1 Exekučného poriadku). Rozvrh výťažku uskutočňuje súdny exekútor po schválení príklepu súdom (viď § 154 ods. 1 veta prvá Exekučného poriadku), pričom na rozvrhovom pojednávaní určí poradie a spôsob úhrady nárokov, na ktoré treba prihliadať (§ 155 Exekučného poriadku). Podľa výsledkov rozvrhového pojednávania sa z podstaty uspokojujú pohľadávky v poradí, ktoré je uvedené v ustanovení § 157 ods. 1 Exekučného poriadku (pohľadávky sa rozdeľujú do určitých skupín, pričom platí, že až po uspokojení pohľadávok v prednejšej skupine možno pristúpiť k uspokojeniu pohľadávok v ďalšej skupine; ak nemožno plne uspokojiť pohľadávky toho istého poradia, uspokojia sa pomerne). V najprednejšom poradí sa pri tom uspokojujú súdne trovy a trovy exekúcie (viď § 157 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku). Trovami exekúcie sú v zmysle § 200 ods. 1 Exekučného poriadku odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie.

V rozsudku sp. zn. 3 Cdo 161/2005 Najvyšší súd Slovenskej republiky poukázal na § 37 ods. 1 veta druhá Exekučného poriadku (v zmysle ktorého je súdom poverený exekútor účastníkom konania pri rozhodovaní o trovách exekúcie) a uviedol, že v časti exekučného

konania, v ktorej súd rozhoduje o schválení alebo neschválení rozvrhu výťažku dražby na základe výsledkov rozvrhového konania, prináleží postavenie účastníka konania aj súdnemu exekútorovi, lebo v rámci tohto rozhodovania súd skúma okrem iného aj otázku dôvodnosti a výšky trov exekúcie, ktorej riešenie má nepochybne zásadný význam pre konečný (celkový) rozvrh výťažku. Pokiaľ teda uznesenie súdu o rozvrhu výťažku dražby (tak o jeho schválení, ako aj neschválení) možno napadnúť odvolaním v zmysle § 164 ods. 1 Exekučného poriadku, nie je opodstatnený výklad, v zmysle ktorého by procesné oprávnenie napadnúť toto uznesenie odvolaním nemalo prislúchať aj súdnemu exekútorovi. Na tomto právnom názore zotráva dovolací súd aj v prejednávanej veci.

K dôvodom uvádzaným odvolacím súdom v napadnutom uznesení treba uviesť, že pri rozhodovaní o schválení alebo neschválení rozvrhu výťažku súd skutočne explicitne nerozhoduje o trovách exekúcie (v tom zmysle, že by jeho rozhodnutie obsahovalo bežný výrok o priznaní alebo nepriznaní náhrady trov konania). Rozhodnutie súdu ale napriek tomu je implicitným rozhodnutím o trovách exekúcie v tom zmysle, že sa ním určuje, či a ktoré trovy exekúcie a v akej výške budú z výťažku uspokojené. Pri tomto rozhodovaní (v časti týkajúcej sa trov exekúcie) má preto súdny exekútor postavenie účastníka konania (viď § 37 ods. 1 Exekučného poriadku), ktorý je oprávnený napadnúť rozhodnutie súdu odvolaním. Bolo by aj nelogické, pokiaľ by Exekučný poriadok toto postavenie a oprávnenie nepriznával tomu, nároky koho sa pri rozvrhu výťažku uspokojujú v najprednejšom poradí (viď § 157 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku).

Zo všetkých uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd v danom prípade odmietol odvolanie súdneho exekútora ako neoprávnenej osoby (§ 218 pod. 1 písm. b/ O.s.p.), hoci podmienky pre tento postup neboli splnené. Tým odňal dovolateľovi jeho právo domôcť sa podaním opravného prostriedku vecného preskúmania napadnutého rozhodnutia v riadnom opravnom konaní a konanie zaťažil procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Procesná vada v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. zakladá vždy prípustnosť dovolania a zároveň je aj dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, lebo rozhodnutie vydané v konaní postihnutom touto procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie zrušil (§ 234b ods. 1 O.s.p.) a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. mája 2008

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: